

SĂPĂTURILE ARHEOLOGICE DIN CASTRUL MICIA (COM. VETEL), JUD. HUNEDOARA

de LIVIU PETCULESCU
ALEXANDRU TOMA NEMOIANU
RUXANDRA ANASTASIU

În cadrul șantierului complex Micia, un colectiv al Muzeului Național de Istorie, format din cei trei autori ai raportului, a continuat în 1980 cercetarea castrului¹. Această a 5-a campanie de săpături în castru s-a desfășurat în condiții deosebit de dificile. Întrucât părțile de nord și de sud ale obiectivului au fost însemnatate cu culturi cu perioadă mare de vegetație (porumb), singura zonă rămasă accesibilă cercetării a fost cea centrală, delimitată de șoseaua națională și calea ferată. S-a adăugat apoi faptul că săpăturile s-au efectuat în trei etape cu mari întreruperi (în iunie; iulie, octombrie și noiembrie-decembrie).

În condițiile menționate s-a hotărât prelungirea secțiunii S III, executată în 1978-1979, pînă în dreptul laturii de est a zidului de incintă, pentru a se dubla pe întreaga sa lungime secțiunea S II 1977, situată la 0,50 m spre nord. S-a urmărit astfel efectuarea prin secțiuni succesive a unei cercetări în suprafață și în zona est-centrală a castrului (fig. 1).

Secțiunea S III a fost prelungită pe distanță ≈ 78,20 m, având lățimea de 2 m ca și în anii precedenți, cu excepția unui tronson lung de 4,75 m situat la capătul dinspre est, unde din cauza escarpelui șoselei ea a fost îngustată la 1,30 m. S-au crăpat 5 platforme lungi de 2,20 m și lăț de 0,75-0,80 m, în dreptul pomilor ce mărginesc șoseaua.

Și în această secțiune au fost surprinse cele două nivele de locuire de epocă romană, cunoscute din săpăturile anilor precedenți. Primul nivel, cel superior, a fost puternic afectat de lucrările agricole, lînia solului în jumătatea estică a castrului fiind cu aproximativ 1 m mai jos decît în jumătatea vestică. Deci nivelul apare chiar la baza pămîntului arabil și este foarte răscoslit, conținând relativ puține materiale arheologice. Dintre piesele databile menționăm o fibulă de tipul Krustprofilierte Fibel.

Zidul de incintă al castrului, care trebuia să fie situat între 2 și 3,70 m de la capătul estic al secțiunii, nu a fost surprins, fiind total distrus în 1966-1967, cu ocazia lucrărilor de construcție a unui canal de scurgere a apelor aparținând termocentralei Mintia. În agger a fost practicată o groapă moderată care pleacă de la nivelul pămîntului arabil; pe fundul ei au fost descoperite lespezi mari, sumar fasonate și audit-ande sit da Uroi sau piatră locală. Probabil că aceste lespezi provin din canalul de scurgere al apelor uscate din castru, descoperit

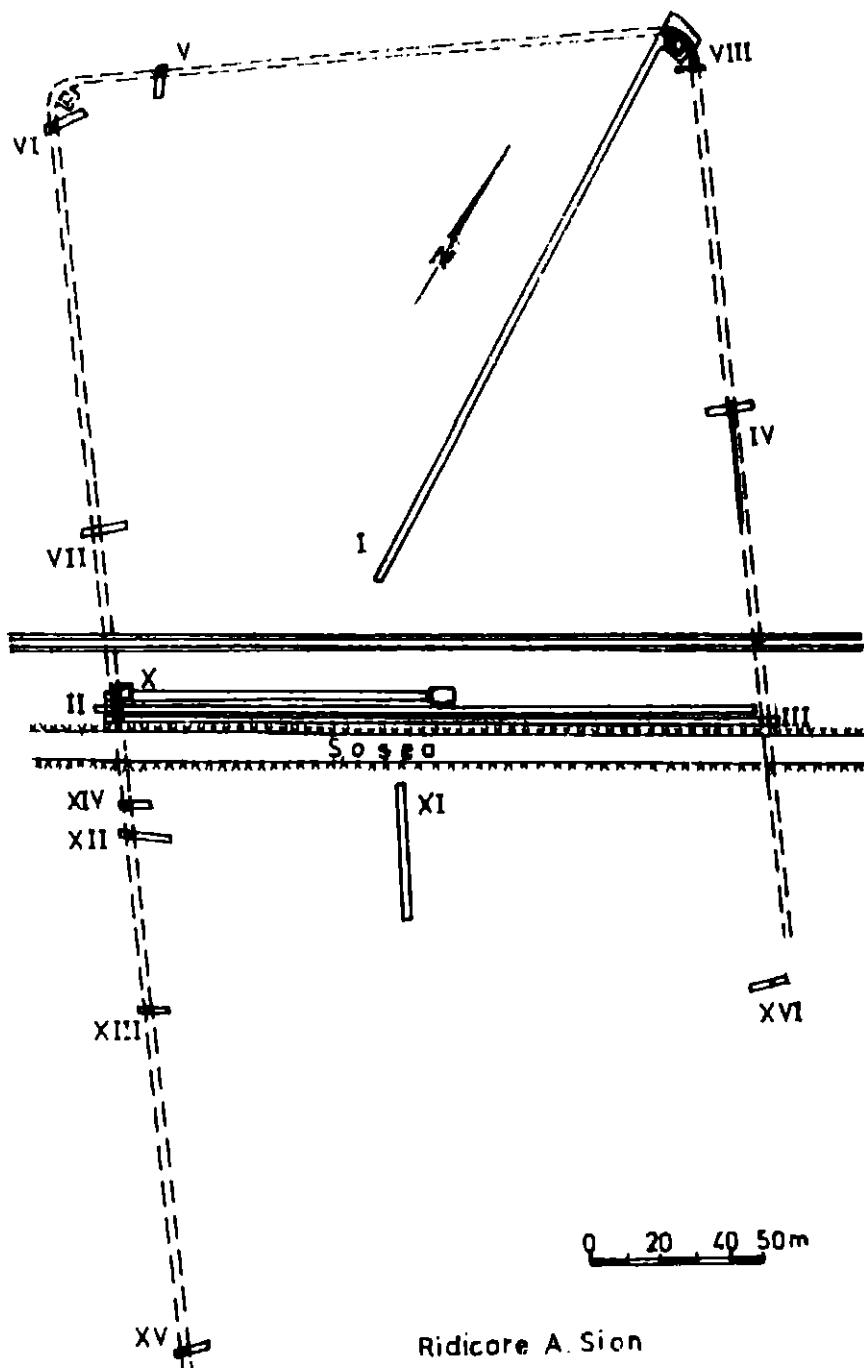

Fig. 1. -- Castrul roman de la Micia. Săpăturile
din anii 1976-1980

în imediata vecinătate a secțiunii, în anii 1966-1967, cu ocazia lucrărilor amintite².

În agger s-au obținut straturi alternative de pămînt galben-castaniu și pămînt negru, provenind din excavarea șanțului de apărare al castrului din cea de-a doua fază de construcție, șanț mult mai lat decât precedentul³. În continuarea aggerului urmează un strat de pietre mici, reprezentând substrucția vechi sagularis.

În această secțiune nu s-au surprins temelii ale construcțiilor interioare ale castrului. Pot fi menționate însă două zone de dărjături masive de pietre (de 20 m și 10 m), separate de un spațiu cu gropi și pe o distanță de aproximativ 7 m de o platformă de piatră și pietre plate, reprezentând cu probabilitate un drum. În continuare, spre centrul castrului, pe o distanță de 9,5 m, sunt plăci masive de mortar, suprapuse, separate de straturi de pămînt cu materiale arheologice.

Cel de-al doilea nivel, corespunzând primei faze constructive de epocă romană, a fost sesizat și el pe tot traseul secțiunii. Înglobat în agger se observă nucleul de pămînt galben sătul reprezentând valul primei faze⁴. În restul secțiunii, la aproximativ 1 m adâncime față de linia solului, a apărut un nivel de arsură și de mortar, corespunzând primei faze de locuire romană. În stratul de depunere de pe acest nivel, gros de aproximativ 0,50 m, apar majoritatea materialelor arheologice. Menționăm printre piesele cele mai interesante o statuetă de bronz reprezentând pe Amor, o statuetă de bronz aurit reprezentând pe Fortuna, cu un corn al abundenței cu trei ramificații⁵ și un denar de la Antoninus Pius (anul 157).

Dintre celelalte obiecte de inventar mobil descoperite în castru putem aminti: butoni și chei de casetă, cataramă, aplici de echipament și harnășament, solzi de lorica de fier și bronz, vîrfuri de lance, de suță și de săgeți etc.

În concluzie, cea de-a 5-a campanie de săpături arheologice din castrul Micia, de mai mică amploare decât precedentelor, a confirmat rezultatele obținute pînă în prezent, îmbogățind în același timp în mod sensibil repertoriul pieselor de inventar arheologic mobil.

N O T E

- 1 Pentru rezultatele preliminare ale cercetărilor precedente vezi L. Petculescu, în Cercetări arheologice, III, 1979, p.111-114, fig. 6 (campaniile 1976 și 1977); L.Petculescu, Al.T.Nemolțanu, Ruxandra Anastasiu, în Cercetări arheologice, IV, 1981, p.70-73, campaniile 1978-1979.
- 2 O.Floca, L.Mărghitan, în Sargetia, VII, 1970, p.49, fig.6, publică cercetările asupra canalului, care după aceea a fost distrus.
- 3 Șanțurile de pe această latură publicate de O. Floca, L.Mărghitan, op.cit., p.46, fig.3

- 4 Valul este lucrat în tehnica Holzendorfauer.
- 5 Astfel numărul statușelor de bronz descoperite în castru se ridică la 4. Dintre celelalte două, una reprezentând pe Venus, este edific (L. Marinescu, în Cercetări arheologice, III, 1979), iar cealaltă, un Priap, este inedită.

LES FOUILLES ARCHÉOLOGIQUES DU CAMP ROMAIN DE MICIA (COMMUNE DE VETEL, DÉP. DE HUNEDOARA)

Résumé

La cinquième campagne de fouilles archéologiques du Musée d'Histoire de la R.S. de Roumanie dans le camp romain de Micia, déroulée dans des conditions difficiles de travail, a été plus réduite que les précédentes.

A cause des cultures agricoles existentes tant au nord qu'au sud de l'édifice, on n'a pu fouiller que la zone centrale, comprise entre la voie ferrée Arad-Deva et la chaussée nationale. C'est ainsi qu'on a prolongé vers l'est sur une distance de 78 m, la section S III, commencée dès l'année précédente. Dans cette section, large de 2^m à l'exception d'un tronçon situé à l'extrémité est, où on l'a réduit à 1,30 m, ont été découverts douze niveaux d'habitat d'époque romaine, connus des fouilles des années précédentes. Le mur d'enceinte en pierre n'a pas été surpris, étant donné qu'il avait été complètement détruit à l'occasion des travaux de constructions industrielles des années 1966-1967.

A côté de la confirmation des résultats obtenus jusqu'à présent, la campagne de 1980 a permis la découverte d'un riche inventaire archéologique d'où se détachent deux statuettes en bronze: un "Amor" et une "Fortuna".

LEGENDE DE LA FIGURE

Fig.1.-Le camp romain de Micia. Les feuilles des années 1976-1980.